MIELIPIDE

Pankaa tuottajat hihat nyt heilumaan. Nyt on lähiteurastamoiden ja pienmyymälöiden aika, isojen ketjujen ketkuttelulle pitää tulla loppu. **ANNA KAUPUNKILAINEN VERKKOKESKUSTELUSSA**

LUKIJALTA

Kitkarengas on hyvä keksintö

Maanantain Maaseudun Tulevaisuudessa oli armo Palokallion asiallinen kirjoitus otsikon aiheesta. Yleensä nasta- ja kitkarenkaita vertailtaessa nastojen miinuspuolena mainitaan vain teiden kuluminen ja siitä johtuva tiheä ja kallis päällystämistarve. Haittoja on kuitenkin paljon enemmän.

Nastat karhentavat asfalttia, mikä puolestaan lisää renkaiden kulumista. Toisin sanoen tie iskee takaisin. Paljonko nopeammin suomalainen autoilija joutuu vaihtamaan renkaansa esimerkiksi saksalaiseen verrattuna?

Vilkkaimmilla väylillä ajoratamaalaukset joudutaan uusimaan vuosittain.

Sateella vesi makaa urissa, minkä johdosta pientareettomilla teillä sopivan ajolinjan löytäminen kohtaamistilanteessa vaatii tarkkuutta vesiliirron välttämiseksi.

Nastojen takia ajamme puoli vuotta kuraisilla teillä. Kura sotkee tuulilasit, ajolamput, rekisterikilvet, liikennemerkit ja tiemaalaukset. Turvallistako?

Kura kulkeutuu kaikkialle, kengänpohjissa sisätiloihin saakka. Autoon ei pääse likaamatta vaatteitaan, ja talviaikana auton jatkuva pesu kuormittaa ympäristöä.

Entä ne ihmisparat, jotka joutuvat seisomaan avonaisilla bussipysäkeillä, liikennevirran kura- tai pölypilven ympäröiminä?

Kuivalla ilmalla kura muuttuu pölyksi. Vasta äskettäin on meilläkin tunnustettu se päivänselvä tosiasia, että vaarallisen katu- ja tiepölyn suurin syy on nastarengas.

Japanissa nastat kiellettiin jo vuosia sitten nimenomaan katupölyn takia. Liikenneministeri sinne opintomatkalle!

Nastat tuottavat melua niin auton sisällä kuin ulkopuolellakin. Kuunnelkaa talvella vilkasliikenteisen kadun tai tien varrella. Melueron huomaa kesällä hyvin, kun vastapäällystetty tie vaihtuu kuluneeksi pinnaksi. Yhden talven jälkeen uuden asfaltin hiljaisuus on kadonnut.

On selvää, että piikkipyörät ja karhea asfaltti lisäävät polttoaineen kulutusta.

Miinuspuolelta löytyy niin monta negatiivista turvallisuuteen vaikuttavaa tekijää, että uskallan väittää onnettomuuksien vähenevän, jos nastat kiellettäisiin. Aluksi ne saattaisivat hieman lisääntyä, ennen kuin kuljettajat oppisivat ennakoimaan riittävästi.

Nyt luotetaan nastoihin niin sokeasti, että talvella ajellaan lähes kesätyyliin muistamatta, että vanha nastarengas, jollaisilla suurin osa ajelee, ei tosipaikan tullen pidäkään siten kuin kuljettaja uskoo.

Miten on mahdollista, että Keski-Euroopan alppimaissa pärjätään ilman nastoja? Suomi on tasamaata, joten täällä ei ongelmia pitäisi olla. Joka ei selviä, hankkikoon ketjut.

Itse olen selvinnyt jo 30 vuotta ilman nastoja. Niin etu-, taka- kuin nelivetomalleillakin. Enimmäkseen Etelä-Suomen rannikkoalueella mutta työ- ja huvimatkoilla kautta maan. Pari kolme kertaa vuodessa on keli, jolloin nastoista olisi todellista hyötyä. Sen takia ei tiestöä kuitenkaan kannata pilata, puhumattakaan muista nastojen aiheuttamista haitoista.

Lopuksi vinkki ympäristöministerille. Nastat verolle. Epäoikeudenmukaisia ”vihreitä” veroja on jo kylliksi. Tässä yksi, jota voisi perustella jopa ihmisten terveydellä.

Esa Aittakallio
Piikkiö

MARITA WAENERBERG

Nastat kuluttavat tien pintaan uria, joiden korjaaminen tulee kalliiksi. Sateella uriin kertyy vettä, ja auto voi joutua vesiliirtoon, Esa Aittakallio kirjoittaa.

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Itse on tehtävä

Ei lihan tuottajahintaa nosta muu kuin tuottaja itse. Sovitaan niin, että ensi vuoden alusta alkaen tuottajahinta nousee 50 prosenttia. **Tuottaja**

Pelkkää puhetta

”Käden taito kunniaan.” Kauniisti taas esitetään. Todellisessa elämässä: peruskoulujen yläasteilta on taitoaineita, siis käsitöitä poistettu rajusti. **Tekoja**

Ojista

Oja kun oja, metsän tai tien. Vaikutus veteen täsmälleen sama. Rantanurmikot kiellettävä lailla. Saastuttavat vedet. **Ei nimimerkkiä**

Superrekat tulevat

Mistä löytyvät tierahat koko Suomen alueelle, pienten teiden ja siltojen korjauksiin. Unohtuiko kiireessä turvallisuus? **Harhautusko taas?**

Myssy päähän

Epäsiistiä ruuanlaittoa (MT 21.11.) Tukka myssyyn. Ei käy edes hygieniapassiin. **Parempaa opetusta**

Eikö Itäkeskuksen koulun oppilaille ole opetettu suojaamaan hiuksia kun tekevät ruokaa? Ja vielä voittivat kisan. **Missä hygienia?**

Turvemaat

Etelän maitotilat kannattavat ehdottomasti soiden raivauskieltoa. **Ei nimimerkkiä**

Talkoissa

Talkootyönä kasvatus, teurastus ja markkinointi: on lähiruoka? Laitumen tuottona 10 kiloa lihaa vuodessa hehtaarilta. Ei Suomen hinnoilla kata edes laitumen aitauskuluja. **Ei nimimerkkiä**

Muokkausta

Jos haluatte pilata peltonne, niin ”muokatkaa” ne syksyllä lautasmuokkaimella. **Jyräys**

Kuntien asema

Kataisen-Urpilaisen kokoomus-SDP-johtoinen kuuden puolueen hallitus hyväksyttää suurkuntalain kuntalausunnoilla. Saavatko kunnat olla perustuslakivaliokunnan asemassa? **Ei nimimerkkiä**

Kannatan Villeä

Valion myynti nyt tietäisi 250 000 euron pottia tilaa kohden. Valio menee tästä vain alaspäin ja isäntien omaisuus siinä mukana. **Ei nimimerkkiä**

Voisi Valio edes yrittää. Kaupan osuus kertoo, että ei osata kaupankäyntiä. **Matti**

Ei päivä paista

Vaikka tuotantoeläimiä näin kaamosaikaan ulkotiloissa ruokkisi, niin mistä sitä luonnon valoa saa lisää kuten EU vaatii? **Ei säteile**

Täydennys

Pellot on jo myynnissä ja kortisto kutsuu. Viimeiset sonnitkin loppusuoralla. **Katkera**

VIERASKOLUMNI

Pakkoyrittäjyys yleistyy

Yrittäjyys on poikkeuksellisen myönteinen asia. Yritykset antavat työtä, toimeentuloa ja tulevaisuuden uskoa. Etenkin paljon työpaikkoja synnyttäneet yrittäjät ovat sankareita. Heitä arvostetaan ja ihaillaan.

Ihanteellisimmillaan yrittäjäksi ryhdytään vapaaehtoisesti, oman sisäisen vakaumuksen ohjaamana. Kaikki yrittäjyys ei kuitenkaan ole tällaista. Yrittäjyys voi olla myös ainoa vaihtoehto. Pakkoyrittäjyys onkin yleistymässä.

Ajan henki on kustannusten karsiminen ja vahva usko kilpailuttamiseen. Tämän ovat monet suuret yritykset omaksuneet. Esimerkiksi osa metsäalan yrityksistä on arvioinut perinteiset palkkatyömetsurit liian kalleiksi.

Taakkaa kevennetään sanomalla irti jopa kymmeniä vuosia yhtiötä palvelleita metsureita ja ottamalla tilalle yrittäjämetsureita. Sääntöjä ei rikota, koska entisen palkkatyöntekijän korvaa yritys.

Yrittäjämetsureita on kätevä kilpailuttaa. Irvokkaimmillaan pyydetään irtisanottu palkkatyömetsuri opastamaan uutta yrittäjämetsuria. Hänen arkensa on epävarmuuden ja kustannusten minimoinnin piiskaamaa.

Suuryritys hyötyy: Se on tehokkaasti ulkoistanut riskinsä ja saanut pörssikurssinsa nousuun. Samalla se on kuitenkin muuntanut palkkatyön pakkoyrittäjyydeksi. Inhimillisyys ja oikeudenmukaisuus ovat tällaisesta kaukana. Pakkoyrittäjyyden yleistäjät eivät ole sankareita.

Myös joviaali Maikkarimme MTV3 keksi, että omat kielenkääntäjät ovat liian kalliita. Yhtiö päätti ulkoistaa kääntämisensä ja myi sen alan kansainväliselle suuryritykselle BTI:lle. Se käyttää alihankkijoinaan käännösalan pienyrityksiä. Ammattikääntäjien on tässä asetelmassa alistuttava alipalkatuiksi pakkoyrittäjiksi.

Kunnollinen kielenkääntäminen ja tekstittäminen edellyttävät laajaa yleisivistystä ja taustatyön tekemistä. Yliopistot kouluttavat ammattitaitoisia kääntäjiä. Heille tulee televisiokäännöksistä maksaa koulutustason ja osaamisen edellyttämä korvaus, sillä suomalaiset TV-katsojat ansaitsevat korkeatasoiset käännöstekstit.

Jos tästä tingitään, tilalle tulevat kääntämisen amatöörit.

MTV3:n johto haluaa tätä suuntausta tukea ulkoistamalla käännöstyönsä alan hikipajoihin: sieltä ostetaan, mistä halvimmalla saadaan. Hutilointi ja halpakääntäjien osaamattomuus johtavat kielen rapistumiseen, monisyisten ilmiöiden pinnallistumiseen ja sivistyksemme rapautumiseen.

Pakkoyrittäjyyden edistäminen on osa käynnissä olevaa yhteiskunnallista prosessia, jonka taustalla on liian talousehtoinen ajattelu. Kuvitellaan, että epävarmuus, kilpailuttaminen ja jatkuva varuillaan olo takaavat parhaan tuloksen. Näin ei tietenkään ole.

Varmuus, luottamus ja tieto, että minusta välitetään, ovat todellisen menestyksen välttämättömiä ehtoja. Tätä yksinkertaista yhtälöä ei enää käsitetä.

Kritiikitön kilpailuttamisusko, kokonaisuuksien pilkkominen ja talouden ylikorostuminen ovat paitsi haalistaneet työn ilon, myös lisänneet yhteiskunnan haavoittuvuutta. Kun tulee ongelmia, vastuuta pallotellaan.

Kelvotonta työtä ja laadun heikkenemistä ihmetellään, vaikka ahneuden, brutaalin kilpailuttamisen ja vähät välittämisen logiikka ovat selityksinä.

Yritysten yhteiskuntavastuusta ja eettisyydestä tulisi keskustella enemmän. Lyhytnäköiset ratkaisut ovat viemässä Suomea huonoon suuntaan. Lopputuloksena on kilpailukykymme ja työntekijöiden luottamuksen hiipuminen. Ahneus ja oman edun tavoittelu eivät saisi olla talouselämän päällimmäisiä arvoja. Suomea ei ole rakennettu nykyiseleen niiden varassa.

Välittämisen kulttuurin hylänneen yrityksen on turha odottaa henkilöstöltään sitoutumista ja parhaita mahdollisia työsuorituksia.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.
hannu.katajamaki@uva.fi

Mummonmökin energiatodistus on liian kallis

Valtioneuvosto on antanut eduskunnalle esityksen laiksi rakennusten energiatodistuksesta.

Suomen Omakotiliitto (75 000 jäsentä) linjasi Tampereella pidetyssä liittokokouksessaan 18.11. energiatodistuksen rasitteeksi talonomistajalle, eikä sitä pidetä vanhoissa pientaloissa energian säästöön kannustavana.

Luotettava vaihtoehto sen sijaan olisi helposti mitattava energian käyttö.

Energiatodistuksen teko on ammattihommaa ja vaatii kohteeseen tutustumisen. Energiatodistuksen hinnalla saisi omakotitalon yläpohjaan puhallusvillalisäeristeen ja sillä olisi tosissaan vaikutusta energian säästöön.

Ehdotuksessa ei vapauteta edes mummonmökkejä, jotka ovat viidenkymmenen neliön rajausta suurempia.

Eduskunnan tulisi nyt suhtautua vakavasti tähän uuteen asumisen kustannuksia nostavaan rasitteeseen. Omakotiasuminen on osa kansallista hyvinvointia, jota arvostetaan. Sitä pitäisi ylihinnoitella tempuilla, jotka eivät säästä energiaa.

Esko Järvenpää
Jämsä

Hulluuden huipentuma

Lueskelin lehdestä juttua turvemaiden raivauskiellosta ja ajattelin, että ei kai tuollainen voi olla mahdollista. Nimittäin se, että pellonraivaus tänä vuonna olisi tulevaisuudessa kriminalisoitu, vaikka nyt se ei olekaan vielä kiellettyä.

Tänään luin toisesta lehdestä erään kansanedustajan huolen samasta asiasta, joten kai siinä jotain perää on.

Hieman koskettaa itseäni kun 47 hehtaaria yhdessä läntissä on raivauksen alla turvemaata, ja tilalla on nyt 67 hehtaaria viljelyssä. Jos tulevaisuudessa kaikkia tukia leikataan tämän takia, niin tuntuu hieman erikoiselta.

Toki EU-aikana on kaikenlaiseen tottunut, mutta tämä tuntuu kyllä kaiken huipulta! Olisiko jo nyt etukäteen pyydettävä lausuntoa oikeuskanslerilta?

Laitanko hanskat tiskiin, vaikka vielä olisi 25 vuotta kansaneläkeikään?

Eero Pesonen
Kärsämäki

Asunto on tärkeä

Älkää toki vaikeuttako asuntolainan saantia. Keskittykää työllisyyden hoitoon.

Asuntojen ostajat yleensä maksavat tunnollisesti lainansa, mikäli heillä on siihen mahdollisuus.

Työttömyys tai terveyden pettäminen ovat asioita, jotka ovat arvaamattomia. Sitä käsirahaa on pienipalkkaisen mahdotonta säästää samalla, kun maksaa asuntonsa vuokraa, tai opiskelijan, jolla ei ole varakkaita vanhempia, tai he eivät halua auttaa.

Oma koti

Susi on ihmistä arvokkaampi

”Poliisin mukaan valtio korvaa täysimääräisesti suden ihmisille aiheuttamat vahingot. Kuolemantapauksessa se tarkoittaa yleensä 7 000:ta euroa.

Sali repesi, kun joku tokaisi, että susi on arvokkaampi kuin ihminen. Sen hinta on 9 000 euroa.”

Edellä oleva on lainaus Maaseudun Tulevaisuuden (MT 19.11.) jutusta, joka kertoi lasten vanhempien kokoontumisesta, jossa pohdittiin lasten koulutien turvaamista.

Maassamme on noin 300 000 liito-oravaa. Näin ollen liito-orava ei terveellä järjellä ajatellen ole erityisen tiukan suojelun tarpeessa. Onhan tämä vekkuli eläin yleinen koko pohjoisella havumetsävyöhykkeellä laajalla Suomesta aina Kaukoitään ulottuvalla alueella.

> Suomalainen yhteiskunta suostuu maksamaan kohtuuttomia hintoja eläimen ylitiukasta suojelusta.«
>
> **REIJO TOSSAVAINEN**

Silti suomalainen yhteiskunta suostuu maksamaan kohtuuttomia hintoja eläimen ylitiukasta suojelusta. Esimerkiksi muutaman papanan löytymisen jälkeen moottoritien linjausta jouduttiin muuttamaan niin, että kustannukset nousivat useita miljoonia euroja.

Sitten on täysin päinvastaisiakin esimerkkejä.

Tuorein niistä on Talvivaara. Siellä ympäristöhallinto on täysin epäonnistunut valvonnassaan ja lupia myöntäessään.

Ympäristöministeri Ville Niinistö (vihr.) ja valtionyhtiöistä vastaava ministeri Heidi Hautala (vihr.) pitävät median edessä kovia palopuheita, mutta eivät käytännön tasolla tee juuri mitään. Seisovat sananmukaisesti tumput suorina.

Mielestäni vihreät pitää jättää seuraavan hallituksen ulkopuolelle, jotta ympäristöasiat saataisiin maassamme terveelle pohjalle. Sen jälkeen myös tavalliset ihmiset ymmärtäisivät suojelutarpeet paremmin ja toimisivat luontoa suojellen.

Reijo Tossavainen
kansanedustaja (ps.)

Luonnonsuojelulakiin ihmisen arvo

Luonnonsuojelulakiin ollaan lisäämässä pykälä, mikä luonnossa on arvokasta. Luonnonsuojelijana arvostan tätä mutta näen siinä myös puutteita, radikaalisuutta ja ankaruutta.

Luontoarvot, eliöt, lahottajasienet, luonnon moniarvoisuus ja niin edelleen saavat suojelua. Arvostelua syntyy, kun ihmisten elämä unohtuu luontoasioissa.

Turve-, kaivos- ja metsäalan ihmiset ovat heränneet, koska pelkäävät miljardien eurojen menetyksiä, kun ympäristölainsäädäntö työntää uusia lakiehdotuksia.

Ei ymmärretä, että työnteko, työpaikat, työtulot ja kuntien elinvoimaisuus huononevat. Juuri ihmisten unohtaminen huolestuttaa myös luontoihmisiä, koska arvokas työn luonnon hyväksi kääntyy kielteiseksi luontoihmisiä kohtaan.

Turve-energian ja kaivosalan ihmiset, alan yritykset, kunnat, verovirastot, sosiaalihuolto, terveydenhoitoala ja koulutus ovat huolestuneita. Pellervon Taloustutkimus arvioi pelkästään hyödyiksi kaivoksista neljä miljardia euroa yritysten elinaikana.

Energian ja metallinen rikkaudet on kerättävä: ne vaurastuttavat meitä ja vähentävät velkaisuutta, koska ei tarvitse tuoda metalleja ja energiaa ulkomailta, ihmisoikeuksien puutteen valtioista.

Luonnonsuojelupykälä onkin torjuttava eduskunnassa. Olen ihan varma, että kansanedustajat arvostavat ihmisten toimeentuloa eivätkä halua heikentää tai lopettaa työntekoa turve- ja kaivosalalla. Me ihmiset emme halua enää lisää vaikeuksia, sillä ongelmia ja huonoja talousvuosia jatkuu pitkän aikaa.

Ympäristönsuojelulakiin on saatava lisäys, joka laittaa samalla viivalle tunnearvojen viereen ihmisen arvon.

Kansanedustajat kiinnostuvat ehdotuksesta, kun ihmisen arvo, toimeentulo, verotulot ja työllistäminen saavat saman painon kuin luonnonarvopykälä. Tavoitteena on saada tasa-arvoisuutta samalla alueilla oleville ihmisille ja luontoarvoille.

Seppo Korpela
Nokia

VERKOSSA SANOTTUA

Verkkokeskustelussa kaamosmasennusta

Viime viikolla verkkokeskustelijat olivat tavallista synkemmällä tuulella. EU:n budjettineuvottelut, turvemaiden raivauskielto ja maatilojen tulot eivät ilahduttaneet lukijoita lainkaan.

Anna Kaupunkilainen sentään kertoi mukavia terveisiä tuottajille: ”Me kuluttajat haluamme ruokaa suoraan tiloilta ilman monia välikäsiä. Pankaa tuottajat hihat nyt heilumaan. Nyt on lähiteurastamoiden ja pienmyymälöiden aika, isojen ketjujen ketkuttelulle pitää tulla loppu. Osuuskuntia vaan pystyyn omille paikkakunnille, koska jokainen kuluttaja haluaa lähiruokaa ja sen, että tuotanto pysyy kotimaassa. Tuottajalle se palkka, mikä heille kuuluu. Maksamme mieluiten tuottajille kuin kuljettajille ja muille välistävetäjille.”

Kalle liittyi kuoroon: ”Liha on jalostettava myyntipakkaukseen tilalla. On paljon järkevämpää kuljettaa lihajaloste kylmäkuljetuksena kauppaan kuin elävää eläintä satoja kilometrejä teurastamoon. On ihan turhaa sanahelinää, että esimerkiksi hygienia- tai eläinlääkäritarkastuksia ei saataisi nykyaikaa vastaavalle tasolle. Se on tahdon asia, ei mitään muuta. Näin maalaiskuntiin syntyisi uutta elämää ja toimintaa. Varsin kevyesti tuottaja saisi lihastaan kolminkertaisen hinnnan nykyiseen verrattuna ja silti kuluttaja kokisi sen olevan edullista.”

Niklas Holmbergin vertailu EU-maiden maatilojen tuloista sai synkkiä kommentteja osakseen.

”Saatte olla huoleti, tulonne senkun laskevat. Jo ihmisarvon vuoksi siirtykää kortistoon, ette ole jatkuvan valveksemisen ja ivaamisen kohteena, puheet on puheita, ei tilanne tästä muutu kuin huonommaksi”, ennustaa Yhteiskunnan loinen.

”Jopas on keksitty hyvä tukitaso Suomeen (900 euroa/ha). Harmikseni ainakin meidän viljatilalla tukitaso menee juuri ja juuri yli 500 euroa/ha. Mihinkähän ne loput on jääneet, ois kyllä pirusti tarvetta sille!” ihmettelee nimimerkki Ei pitäs levitellä vääriä tietoja!.

Kyllästynyt veronmaksaja ei arvosta pienviljelijöitä: ”Tukitaso on vähintään ihan riittävä järkevän kokoiselle tilalle. Harrastajatilat voi ylläpitää omalla kustannuksella. Maatilojen mediaanikoko on edelleen jossain 20 hehtaarin paikkeilla, joka on aivan liian vähän.”

Perjantain pääkirjoituksessa kehaistiin metsiä hyväksi hiilinieluksi. Nimimerkki Merinielu ei sulattanut tätä mutinoitta: ”Pääkirjoituksen kirjoittaja voisi kertoa kuinka paljon globaalisti metsät imevät hiiltä. Tai edes verrata lukua siihen paljon meret imevät hiiltä. Voisi argumenteilta pudota nopeasti pohja vai mitä sanot herra Päätoimittaja?”

ANTTI HIRSAHO